

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 267/08-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť E. K., K., zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 100/2006 z 11. januára 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. júna 2007 faxom a následne 21. júna 2007 poštou doručená sťažnosť E. K., K. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 19 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Co 100/2006 z 11. januára 2007.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Sťažovateľka podala návrh na začatie konania o ochranu osobnosti proti JUDr. M. P., súdnej exekútorke. Toto konanie sa viedlo na Okresnom súde v Trebišove pod sp. zn. 7 C 291/2005. (...) Dňa 6. 2. 2006 bol právnej zástupkyňi sťažovateľky doručený rozsudok Okresného sudu v Trebišove sp. zn. 7 C 291/2005 zo dňa 23. 1. 2006, ktorým súd návrh zamietol a navrhovateľke uložil povinnosť nahradiť odporkyňi trovy konania v sume 20.414,- Sk (...).

Proti tomuto rozsudku podala dňa 21. 2. 2006 sťažovateľka odvolanie. (...)

Dňa 26. 4. 2007 bol doručený právnej zástupkyňi sťažovateľky rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 100/2006 zo dňa 11. 1. 2007, ktorým krajský súd potvrdil rozsudok a nepriznal účastníkom náhradu trov odvolacieho konania. (...)

Z doposiaľ uvedených skutočností a citovaných ustanovení právnych predpisov vyplýva podľa názoru sťažovateľky nepochybne, že rozhodnutím odporcu - rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 100/2006 zo dňa 11. 1. 2007 bolo porušené jej právo

- na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru,
- na prejednanie veci zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR,
- na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR,
- na rešpektovanie súkromného a rodinného života a na ochranu proti zasahovaniu do výkonu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zo strany štátu podľa článku 8 Dohovoru.

Z doteraz uvádzaných skutočností je nesporné, že JUDr. M. P., súdna exekútorka, viedla proti sťažovateľke exekučné konanie. V rámci tohto exekučného konania, opakovane na obáľkach zásielok adresovaných sťažovateľke, uvádzala rodné číslo sťažovateľky.

Sťažovateľka sa v konaní, ktoré predchádzalo napadnutému rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach, domáhala v súlade s ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu osobností, satisfakcie v podobe náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za toto konanie, ktoré bolo zásahom do jej práva na súkromie a na zverejňovanie jej osobných údajov.

V konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu odvolacieho súdu, bolo nesporne preukázané, že ku konaniu, ktoré sťažovateľka považovala za zásah do svojich osobnostných práv, zo strany súdnej exekútorky došlo.

Ani súd I. stupňa, ani odvolací súd, proti ktorému táto sťažnosť smeruje, však nevyhoveli návrhu sťažovateľky na poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, keďže podľa ich názoru, nárok na takúto formu satisfakcie sťažovateľke nevznikol. Súd I. stupňa vo svojom rozhodnutí sa vyhol čo i len konštatovaniu v rámci časti odôvodnenia, týkajúcej sa skutkových zistení, že k zásahu do práv sťažovateľky zakotvených v § 11 Občianskeho zákonníka došlo. (...)

Krajský súd v Košiciach na rozdiel od I. stupňového súdu vo svojom rozhodnutí vyslovene konštatoval, že z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva: „Že zo strany odporkyne došlo k zásahu do osobnostných práv navrhovateľky spočívajúceho v tom, že porušila ustanovenie zákona o ochrane osobných údajov tým, že zverejnila rodné číslo navrhovateľky v rámci vykonávania exekučnej činnosti“.

Zotrval však na názore vyslovenom súdom I. stupňa, že pre poskytnutie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí byť preukázané, že neoprávnený zásah spôsobil ujmu (nemajetkovú ujmu) a to nielen v bežnej, ale v značnej miere. Odvolací súd vyjadril skutkový záver, že z listín, ktoré sťažovateľka predkladala v rámci I. stupňového, aj odvolacieho konania, nevyplývalo, že by sa bránila konaniu odporkyne - označeniu jej rodného čísla a z toho vyplýva, že nevnímala túto skutočnosť ako zásah do svojich osobnostných práv. Osobitne zdôraznil, že túto skutočnosť neuvádzala vo svojich podaniach v exekučnom konaní.

Odvolací súd zároveň skonštatoval, že pokiaľ navrhovateľka (sťažovateľka) tvrdila, že konanie odporkyne pociťovala ako zásah do súkromia, je potrebné uviesť, že takéto jej tvrdenie bolo len v rovine jej všeobecného tvrdenia, v tomto smere neprodukovala žiadne dôkazy a preto nemožno vyvodiť záver, že neoprávnený zásah jej spôsobil nemajetkovú ujmu, ale to nielen v bežnej, ale aj v značnej miere. (...)

K porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR a článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru:

Podľa ustanovenia § 157 ods. 2 O. s. p. (...) Z citovaného zákonného ustanovenia,

ktoré je jedným z ustanovení, ktorými sa vykonáva právo konať zákonom ustanoveným spôsobom pred súdom vyplýva, že súd v odôvodnení rozhodnutia nemôže tvrdiť, že v konaní určité dôkazy neboli predložené alebo naopak, že také dôkazy predložené boli. Sťažovateľka tým neupiera súdu jeho výlučné právo hodnotiť vykonané dôkazy, ale tomuto právu nezodpovedá oprávnenie dôkazy v konaní vykonané ignorovať. Ak ich súd nezohľadní, musí byť z odôvodnenia rozhodnutia jasné, prečo takýto postup zvolil a musí ho súd presvedčivo odôvodniť. V predmetnej veci tak odvolací súd nepostupoval. Odvolací súd totiž konštatoval, že: „Z podaní navrhovateľky nevyplývalo, že by sa bránila konaniu odporkyne (označeniu osobných údajov navrhovateľky - rodného čísla na jednotlivých podaniach adresovaných navrhovateľke) a teda túto skutočnosť nevnímala ako zásah do jej osobnostných práv, keďže v uvedenom období sa vo svojich podaniach ohľadne tejto skutočnosti nezmieňovala“.

Toto konštatovanie odvolacieho súdu nie je pravdivé. V podaniach, ktoré navrhovateľka (sťažovateľka) predložila odvolaciemu súdu v rámci doplnenia dokazovania, ktoré tento súd vykonával a na ktoré sa tento súd aj odvoláva, je totiž jednoznačne a zrozumiteľne vyjadrená jej nespokojnosť s uvádzaním jej rodných čísel na zásielkach exekútora. (...)

Sťažovateľka opakovane poukazovala na nezákonnosť konania súdnej exekútorky v ďalších podaniach adresovaných orgánom činným v trestnom konaní. Nie je teda pravdou, že sťažovateľka sa vo svojich podaniach sťažovala len na priebeh, len na podľa nej nezákonnú exekúciu, ale upozorňovala a dožadovala sa nápravy aj vo vzťahu zverejňovaniu jej rodného čísla súdnou exekútorkou. (...)

Odvolací súd však neuviedol, prečo dôkazy, ktoré boli v priebehu konania predložené sťažovateľkou, nebral do úvahy, ale naopak, tvrdil, že takéto dôkazy v konaní neexistujú. Na základe takéhoto práva na spravodlivé súdne konanie a na možnosť konať pred súdom zákonom ustanoveným postupom potom dospel k skutkovým a právnym záverom o tom, že sťažovateľka ujmu, ktorej náhradu v konaní požadovala, v skutočnosti nepociťovala.

K porušeniu práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR a na rešpektovanie súkromného a rodinného života a na ochranu proti zasahovaniu do výkonu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zo strany štátu podľa článku 8 Dohovoru: (...)

Sťažovateľka totiž považuje za prekonaný názor, podľa ktorého právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká len v prípade, ak bola v značnej miere znížená vážnosť a dôstojnosť osoby v spoločnosti. Napriek tomu, že v súdnej praxi neustále pretrváva tento anachromizmus, sťažovateľka poukazuje na to, že ani ustanovenie § 13 ods. 2 OZ nevylučuje poskytnutie nemajetkovej ujmy v peniazoch v iných ako v tých prípadoch, ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti.

Sťažovateľka poukazuje na to, že zásah do práva na ochranu osobnosti častokrát spôsobuje vážnu ujmu bez toho, aby táto ujma, jej vážnosť sa stala známou na verejnosti. (...) Je nesporné, že vzhľadom na to, že predmetom ochrany podľa ustanovenia § 11 Občianskeho zákonníka sú také zložky osobnosti, ktoré vo svojom súhrne tvoria integritu fyzickú aj duševnú určitej osoby, je každý zásah do tejto integrity prežívaný poškodenou osobou citlivo a vážnosť zásahu, spôsob prežívania tohto zásahu a jeho následkov, v zásade nijako nesúvisí s tým, či o takejto udalosti vie širší alebo len úzky okruh osôb. (...)»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„Právo sťažovateľky

- na spravodlivé súdne konanie zakotvené v článku 6 ods. 1 vety prvej Dohovoru,

- na prejednanie vecí zákonom ustanoveným spôsobom podľa článku 46 ods. 1

Ústavy SR,

- na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa článku 19 ods. 2 Ústavy SR,

- na rešpektovanie súkromného a rodinného života a na ochranu proti zasahovaniu do výkonu práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života zo strany štátu podľa článku 8 Dohovoru,

bolo rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 Co 100/2006 zo dňa 11. 1. 2007 porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp. zn. Co 100/2006 zo dňa 11. 1. 2007 a vracia mu vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Košiciach pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľky.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľke finančné zadostučinenie vo výške 100.000,- Sk,

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľke všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovenia § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy

podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou námietok sťažovateľky boli tvrdenia o neodôvodnenosti namietaného rozsudku krajského súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Trebišov (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 7 C 291/2005 z 23. januára 2006, na základe ktorého bol jej návrh na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy za porušenie práv spojených s ochranou osobnosti zamietnutý. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd v ňom neuviedol, z akého dôvodu nezohľadnil vykonané dôkazy, pričom okrem toho uviedol aj skutočnosti, ktoré podľa vyjadrenia sťažovateľky neboli pravdivé. Sťažovateľka sa domnieva, že krajský súd mal k dispozícii všetky dôkazy svedčiace o tom, že k zásahu do jej práv spojených s ochranou osobnosti došlo, ale nepriznal jej náhradu nemajetkovej ujmy, hoci podľa jej udania tento zásah výrazným spôsobom zasiahol do jej osobnej integrity.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie. Podľa odseku 2 tohto článku dohovoru štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti,

verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Ústavný súd zistil, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 7 C 291/2005 z 23. januára 2006 bol návrh sťažovateľky na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v sume 200 000 Sk z titulu porušenia práv spojených s ochranou osobnosti zamietnutý a sťažovateľke bola zároveň uložená povinnosť nahradiť odporkyni trovy konania v sume 20 414 Sk.

Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, v ktorom poukázala na to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Sťažovateľka dôvodila tým, že konaním odporkyne sa cítila byť znevážená a dotknutá, keďže odporkyňa ako súdna exekútorka na obáľkach jej adresovaných uvádzala jej rodné číslo, ktoré sa tak stalo známym neurčitému počtu osôb, čím podľa jej názoru

došlo k významnému zásahu do jej práv spojených s ochranou osobnosti. Sťažovateľka sa zároveň nestotožnila s konštatovaním súdu prvého stupňa, že k priznaniu náhrady nemajetkovej ujmy je potrebné zníženie vážnosti alebo dôstojnosti osoby v spoločnosti v značnej miere, a v tejto súvislosti dodala, že vzhľadom na to, že odporkyňa už voči nej nevedie exekučné konanie, si ani nevie predstaviť iný spôsob odstránenia následkov, ako priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Na základe toho sťažovateľka žiadala, aby krajský súd zmenil rozsudok okresného súdu tak, že by jej návrhu v celom rozsahu vyhovel a odporkyňu by zaviazal nahradiť všetky trovy konania.

O odvolaní rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 1 Co 100/2006-175 z 11. januára 2007 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a účastníkom nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

V napadnutom rozsudku krajský súd uviedol obsah prvostupňového rozhodnutia, zosumarizoval argumenty sťažovateľky obsiahnuté v odvolaní, ako aj argumenty odporkyne, ktorá vo svojom vyjadrení žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť, a aj po doplnení dokazovania dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu okrem iného vyplýva:

„Odvolací súd s poukazom aj na vyššie uvedené má za to, že z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že zo strany odporkyne došlo k zásahu do osobnostných práv navrhovateľky, spočívajúceho v tom, že porušila ustanovenia zákona o ochrane osobných údajov tým, že zverejnila rodné číslo navrhovateľky v rámci vykonávania exekučnej činnosti. Táto skutočnosť vyplýva aj z opatrenia Úradu na ochranu osobných údajov SR, na ktorý sa navrhovateľka v tejto súvislosti obrátila a ktorý opatrením zo dňa 8. 6. 2005 uložil odporkyňi bezodkladne ukončiť využívanie všeobecne použiteľného identifikátora v poštovom styku s dotknutými osobami, a teda poskytol v tomto smere ochranu navrhovateľke aj týmto rozhodnutím. Pri posudzovaní dôvodnosti nároku uplatneného na súde, je potrebné aj k tejto skutočnosti prihliadnuť, nakoľko týmto rozhodnutím došlo k zamedzeniu pokračovania zásahov zo strany odporkyne.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností, má teda odvolací súd za to, že základ nároku na ochranu osobnosti je daný, a preto s prihliadnutím na navrhovateľkou zvolený právny prostriedok súdnej ochrany osobnosti, ktorým je súd viazaný, odvolací súd posudzoval, či sú v danej veci splnené predpoklady pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa § 13 ods. 2 OZ (...).

Po doplnení dokazovania v tomto smere, odvolací súd zistil že v uvedenom období sa navrhovateľka cítila byť diskriminovaná a poškodzovaná a to predovšetkým z toho dôvodu, že samotnú exekúciu voči nej považovala za neprípustnú a nedôvodnú (...). Je potrebné uviesť, že z podaní navrhovateľky nevyplývalo, že by sa bránila konaniu odporkyne (označeniu osobných údajov navrhovateľky - rodného čísla na jednotlivých podaniach adresovaných navrhovateľke), a teda túto skutočnosť nevníkala ako zásah do jej osobnostných práv, keďže v uvedenom období sa v svojich podaniach ohľadne tejto skutočnosti nezmieňovala.

Za takejto situácie, a to s poukazom aj na vyššie uvedené, odvolací súd má za to, že vzhľadom na okolnosti a formu zásahu zo strany odporkyne, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv navrhovateľky, by bola primeraným zadosťučinením - satisfakcia v morálnej forme, a to v ospravedlnení, ktoré by korešpondovalo so spôsobom neoprávneného zásahu, keďže takáto forma z hľadiska jej poškodenia, je formou primeranou. Takúto formu zadosťučinenia však navrhovateľka neuplatnila. (...)

Pokiaľ totiž navrhovateľka tvrdila, že konanie odporkyne pociťovala ako zásah do súkromia, je potrebné uviesť, že takéto jej tvrdenie bolo len v rovine všeobecného tvrdenia, v tomto smere neprodukovala žiadne dôkazy, a preto nemožno vyvodiť záver, že neoprávnený zásah takúto ujmu aj spôsobil a to nielen v bežnej ale v značnej miere, čo je však potrebné preukázať.

S údajmi navrhovateľky skutočne prišli do styku len pracovníci poštového úradu, prípadne exekútorského úradu, ktorí sú povinní chrániť takéto údaje a sú viazaní mlčanlivosťou. Navrhovateľka len uviedla, že konaním odporkyne sa cíti byť dotknutá, keďže nemôže mať istotu, že v budúcnosti táto okolnosť (t. j. zverejnenie rodného čísla) voči nej nebude zneužitá. Takéto vyhlásenie navrhovateľky sa rozporuje s ňou tvrdenými (nepreukázanými) rozsiahlymi následkami. (...)

Kedže navrhovateľka si nezvolila primeraný prostriedok súdnej ochrany osobnosti, pričom súd je viazaný uplatneným nárokom (petitom návrhu) neostávalo ani odvolaciemu súdu iné, len zamietavý rozsudok súdu prvého stupňa ohľadne ňou uplatnenej nemajetkovej ujmy vo výške 200.000,-Sk potvrdiť ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. (...)“

Ústavný súd v prípadoch, keď riešil problematiku možného porušenia základného práva na súdnu ochranu konkrétnym rozhodnutím všeobecného súdu, uviedol, že právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (aj podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) neznamena právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami, resp. s jeho právnymi názormi. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní nemožno považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony. Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá dôvod doň zasahovať (napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 67/06, III. ÚS 218/07).

Podľa svojej konštantnej judikatúry ústavný súd nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96, III. ÚS 151/05). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy (I. ÚS 13/01, I. ÚS 120/04).

V konaniach o ochranu osobnosti má fyzická osoba v súlade s § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka právo aj na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, a to najmä

v prípadoch, ak došlo k zníženiu jej dôstojnosti či vážnosti v spoločnosti. Pri určení jej výšky prihliada všeobecný súd hlavne na závažnosť vzniknutej ujmy, ako aj na okolnosti, za akých k porušeniu práv konkrétneho účastníka konania došlo. Ustanovenie § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka teda nelimituje súd pri priznaní rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy. Posúdenie týchto okolností ponecháva na úvahu súdu, ktorá však nemôže byť bezbrehá, ale musí spočívať na logických a legitímnych faktoch. Je nepochybné, že mantinely, v rámci ktorých by sa mala pohybovať takáto úvaha súdu, musia byť istým spôsobom dané, pričom táto ich danosť je závislá od individuality každého prípadu a zároveň musí byť podmienená dôvodmi, na ktorých sa priznanie zakladá. To však neznamená, že priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch musí mať pre určitý okruh zásahov do práv spojených s ochranou osobnosti taký rozsah, pri iných zase onaký alebo že vzniknutý zásah musí byť automaticky spojený s verdiktom súdu o nepriznaní takejto náhrady. Podstatná je jedinečnosť prípadu a s tým spojená konkrétna intenzita zásahu a jej následky. Na základe toho potom všeobecný súd rozhodne o návrhu na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za porušenie práv a v odôvodnení svojho rozhodnutia predstaví dôvody, ktoré ho k vyslovenému záveru viedli (obdobne III. ÚS 238/08).

Z uvedeného vychádzal ústavný súd aj v rámci ústavnej kontroly, ktorej bol podrobený napadnutý rozsudok krajského súdu, a to z hľadiska námietok nastolených sťažovateľkou. V tejto súvislosti mal ústavný súd na pamäti, že jeho pozícia nespočíva v kontrole skutkových a právnych záverov súdov nižšieho stupňa, pokiaľ sú tieto závery zlučiteľné so zásadami spravodlivého procesu. Ústavný súd je toho názoru, že krajský súd sťažovateľke jasne prezentoval svoje názory a zreteľne vysvetlil, prečo potvrdil rozhodnutie okresného súdu o zamietnutí jej návrhu na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch za porušenie práv spojených s ochranou osobnosti. Je zrejmé, že krajský súd porušenie týchto práv nespochybnil, na základe dôkazov získaných súdom prvého stupňa, ako aj na základe doplnených dôkazov dospel k záveru, že konaním súdnej exekútorky, ktoré spočívalo v uvádzaní rodného čísla sťažovateľky na obáľkach jej adresovaných, došlo k zásahu do osobnej integrity sťažovateľky. Zároveň poukázal na to, že na základe opatrenia Úradu na ochranu osobných údajov Slovenskej republiky z 8. júna 2005, na ktorý

sa sťažovateľka obrátila, bolo súdnej exekútorke uložené bezodkladne ukončiť uvádzanie rodného čísla sťažovateľky na obálkach jej adresovaných. Podľa názoru krajského súdu týmto došlo k zamedzeniu pokračovania zásahov súdnej exekútorke do práv sťažovateľky spojených s ochranou osobnosti.

Okrem toho krajský súd vyjadril aj svoj názor, že sťažovateľka ne zvolila vhodnú formu satisfakcie za porušenie jej práv, keď žiadala len náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Odvolací súd konštatoval, že vzhľadom na vzniknutú ujmu by ako zadosťučinenie bola vhodná morálna satisfakcia vo forme ospravedlnenia, pričom v tejto súvislosti poukázal na okolnosti a charakter zásahu a súčasne vysvetlil, z akého dôvodu nepovažoval daný zásah za zásah takej intenzity, ktorý by odôvodňoval aj priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Vo vzťahu k závažnosti a následkom tohto zásahu odvolací súd uviedol osoby, ktoré bezprostredne prišli do kontaktu s osobným údajom sťažovateľky a ktoré sú pri vykonávaní svojej práce viazané povinnosťou mlčanlivosti, pričom zároveň neprihliadol na argumenty sťažovateľky o možnom budúcom zneužití týchto jej údajov, ktoré by sa neskôr mohli stať známymi neurčitému počtu osôb. Krajský súd teda konštatoval, že uvedené tvrdenia sťažovateľky boli len v rovine dohadov a že vo vzťahu k tvrdeniu o výraznom zásahu do jej súkromia, ktoré by malo za následok zníženie jej vážnosti či dôstojnosti v značnej miere, nepredložila žiadne dôkazy.

Sťažovateľka poukazovala na tvrdenie krajského súdu, že spomínaný zásah súdnej exekútorke nevnímala nejako citlivo, keďže podľa jeho vyjadrenia sa o tomto zásahu v inkriminovanom období vo svojich podaniach nezmieňovala. Uvedenú konštatáciu krajského súdu sťažovateľka pokladala za nepravdivú. Ústavný súd však vzhľadom na svoju pozíciu ako nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti a orgánu verejnej moci, ktorý nepôsobí ako ďalšia opravná inštancia vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov, zastáva názor, že skúmanie prípadných skutkových omylov všeobecných súdov nepatrí do jeho právomoci, pretože jeho pozornosť je sústredená na ochranu sťažovateľa pred takými zásahmi, ktoré majú za následok porušenie základných práv. Keďže krajský súd v dostatočnej miere ozrejmil všetky skutočnosti, ktoré ho viedli k tomu, aby prvostupňové rozhodnutie znamenajúce zamietnutie návrhu sťažovateľky potvrdil a tieto jeho tvrdenia

sa nedostali do rozporu so zákonnými ustanoveniami upravujúcimi ochranu osobnosti, uvedenie takéhoto argumentu, na výhradne ktorom odvolací súd nepostavil svoje rozhodnutie, nepovažuje ústavný súd za tak zásadné, aby to mohlo viesť k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Je nepochybné, že bolo úlohou krajského súdu vyhodnotiť intenzitu, charakter, okolnosti vzniku zásahu do práv spojených s ochranou osobnosti sťažovateľky, zároveň bolo jeho úlohou posúdiť vzniknuté následky, a tak aj dospieť k záveru, či boli dané dôvody na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. Krajský súd na základe zadovážených dôkazov nezistil, aby uvedenými zásahmi súdnej exekútorke bola znížená dôstojnosť alebo vážnosť sťažovateľky v značnej miere, ktorá by odôvodňovala priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch. Svoje rozhodnutie s prihliadnutím na príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka aj odôvodnil spôsobom, o ktorom sa ústavný súd domnieva, že je zlučiteľný so zásadami spravodlivého procesu.

S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

V nadväznosti na tento záver ústavný súd odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť aj tú časť sťažnosti, ktorou sťažovateľka namietala porušenie základného práva podľa čl. 19 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 8 dohovoru, pretože absencia porušenia ústavnoprávných princípov vylučuje založenie sekundárnej zodpovednosti orgánu verejnej moci za porušenie práv sťažovateľky hmotnoprávneho charakteru (obdobne napr. IV. ÚS 116/05, III. ÚS 218/07, III. ÚS 284/07).

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľky uvedenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2008